

TILANHERRAT DUUMAN BOIKOTOINNISTA

„Osvobozhdenijen” 76. numerossa on julkaistu zemstvo-miesten heinäkuun edustajakokouksen lyhyet pöytäkirjat. Nyt, kun kysymys taktiikasta Valtakunnanduuman suhteen vetää puoleensa yleisen huomion, on erittäin tärkeää panna merkille tämä aineisto, joka on ainoa laatuaan ja joka osoittaa, *mitä nimenomaan* puhuivat boikotista zemstvomiehet ja osvobozhdenijelaiset. Ei tietenkään kukaan epäile sitä, että ennen rauhan solmimista, ennen Duumaa koskevan lain antamista he olivat vallankumouksellisempia tai yrittivät näyttää vallankumouksellisemmilta kuin nykyään. Mutta heidän argumenttiansa luonne on kuitenkin tavattoman opettavainen sen arvion tarkastamiseksi, jonka olemme kysymyksestä antaneet. Tämähän on kai ensimmäinen kysymys Venäjän poliittisessa historiassa, jolloin sekä oppositio- että vallankumouspuolueet pohtivat konkreettisia poliittisia askeleita yhdessä.

On aivan luonnollista, ettei boikottikysymyksen asetteluun ole porvarillisia demokraatteja työntänyt heidän yleinen taisteluohjelmansa eivätkä määrättyjen luokkien edut, vaan ennen kaikkea epämääräinen nolouden ja häpeän tunne sen ristiriitaisen ja vilpillisen aseman vuoksi, johon he joutuvat. „Kuinka voidaan osallistua yritykseen, jota olemme arvostelleet kelvottomana?” — kysyi hra Shishkov. „Kansahan luulee, että olemme solidaarisia luonnokselle”. Kuten huomaatte, tällä liberaalilla jo ensimmäiset boikottia koskevat ajatukset liittyvät kysymykseen kansasta — hän tuntee vaistomaisesti, että Duumaan meneminen merkitsee sitä, että tehdään jotain sopimatonta juuri kansan suhteen. Hän ei pääse irti sellaisista hyvän halun leimahduksista, että on

kuljettava yhdessä kansan kanssa. Toinen puhuja, hra Rajevski, asettaa kysymyksen abstraktisemmin: „Olemme aina olleet periaatteellisella pohjalla, mutta taktillisella tiellä menemme kompromissiin. Käy niin, että olemme tuominneet Bulyginin luonnoksen, vaikka me niin kovin mielellämme olisimme tahtoneet tulla kansanedustajiksi. Älkäämme lähtekö tuolle liukkaalle tielle”. Tässä tietenkin hra Rajevski hiukan liioittelee, sillä osvobozhdenijelaiset *eivät ole milloinkaan olleet* periaatteellisella pohjalla. Ei myöskään ole oikein tyypistä kysymystä pelkkään kompromissin kieltämiseen: sosialidemokraatti-vallankumoukselliset, jotka ovat omaksuneet marxilaisuuden hengen, eivät jättäisi huomauttamatta puhujalle, että on naurettavaa kieltää kompromissit, joihin elämä ehdottomasti pakottaa, että asian ydin ei ole tässä, vaan siinä, että kaikissa olosuhteissa selvästi tajutaan ja järkkymättä tavoitellaan taistelun päämääriä. Mutta, toistamme, kysymyksen materialistinen asettelu on porvarilliselle demokraatille perustojaan myöten vierasta. Hänen epäröintinsä on vain porvarillisen demokratian erilaisten kerrosten sisällä tapahtuvan syvän hajaannuksen oire.

Fraasimestari hra Roditshev, joka puhui hra Rajevskin jälkeen, ratkaisee kysymyksen helposti: „Aikoinaan me protestoimme uutta zemstvoasetusta vastaan, mutta zemstvoon me menimme... Jos meillä olisi voimia boikotin toimeenpanoon, niin se pitäisi julistaa” (mutta, kunnianarvoisa, ehkäpä „voimia ei ole” sen takia, että omistajain edut ovat ristiriidassa itsevaltiutta vastaan käytävän peruuttamattoman taistelun kanssa ja ristiriidassa työläisten ja talonpoikaiston etujen kanssa?)... „Sotataidon ensimmäinen sääntö on: pitää paeta ajoissa”... (ihan totta, juuri niin tuo tveriläisen liberalismiin ritari sano! Ja liberaalit tekevät vielä pilkkaa Kuropatkinista). „Boikotointi tulee tapahtumaan siinä tapauksessa, jos ensimmäisenä päätöksemme Duumaan mentyämme on: „me poistumme. Tämä ei ole todellinen edustuslaitos, jota ilman te ette kuitenkaan enää tule toimeen. Antakaa meille todellinen”. Se on oleva todellista „boikotointia” (tietysti! sanoa, että „antakaa”! — voikohan olla jotain „todellisempaa” zemstvolaiselle Balalaikinille? ⁹³ Eivät he suotta niin hilpeästi nauraneet, kun hra Golovin kertoi heille, kuinka hän „vaivatta sai hälvennetyksi” Moskovan kuvernöörin epäilykset siitä, että

zemstvo-edustajakokous muka julistaa itsensä perustavaksi kokoukseksi).

Hra Koljubakin puhui: „Edelliset puhujat asettivat kysymyksen näin: „On joko mentävä Bulyginin Duumaan tahi oltava tekemättä mitään” („Iskra” asettaa kysymyksen juuri siten kuin nämä monarkistisen porvariston oikeistosiiven „edelliset puhujat”). On käännäyttävä väestön puoleen, joka kokonaan tulee olemaan Bulyginin Duumaa vastaan... Käännytkää kansan puoleen, toteuttakaa teoissa sanan- ja kokoon- tumisvapautta. Mutta mennessänne kelvottomaan laitokseen, te saatatte itsenne tuhoon. Te tulette olemaan siellä vähemmistönä ja se vähemmistö tuhoaa itsensä väestön silmissä”. Tässä puheessa tuntuu taas boikottiaatteen ja talonpoikaiston puoleen kääntymisen välinen yhteys, tämän aatteen merkitys käänteinä tsaarista kansaan. Ja hra Shtshepkin kiiruhtaa erinomaisen avomielisesti väittämään syvällisesti ymmärtämäänsä hra Koljubakinin puhetta vastaan: „Ei hätää, vaikka teemmekin virheen kansan silmissä, mutta pelastamme asian” (...porvariston asian, olisivat työläiset luultavasti huudahtaneet puhujalle, jos he olisivat olleet läsnä tuossa jalosukuisten kokouksessa). „En väitä, ettemmekö me mahdollisesti joutuisi piakkoin lähtemään vallankumoukselliselle tielle. Mutta byroon luonnos (boikottivastaisen päätöslauselman luonnos) haluaa välttyä siltä, sillä me emme ole kasvatuksemme emmekä sympatioidemme puolesta” (luokkakasvatuksen, luokkasympatioiden puolesta) „vallankumouksellismielisiä”.

Hra Shtshepkin puhuu viisaasti! Hän ymmärtää paremmin kuin kaikki uusiskralaiset yhdessä, ettei tässä ole kysymys keinojen valitsemisesta, vaan tarkoituksien erilaisuudesta. Järjestyksen „asia on pelastettava”, siinä se asian ydin on. Ei pidä riskeerata vallankumouksellisella tiellä, joka saattaa viedä työläisten ja talonpoikaiston voittoon.

Sen sijaan kaunopuhuja ja jaarittelija hra de Roberti puhuu aivan, aivan kuin uusiskralainen: „Mitä on tehtävä, jos luonnoksesta, sen kelvottomuuden vuoksi, tulee laki? Kapinaanko ase kädessä?” (Mitä te nyt, hra Roberti, kuinka voitaisiin „kapina ja Duuma sitoa toisiinsa”!? Mikä vahinko, ettette te tunne Bundiamme, se selittäisi teille, ettei niitä saa sitoa toisiinsa.) „Luulen, että ajan oloon se varmasti tulee. Mutta nyt vastarinta voi olla joko yksinkertaisesti passiivista tahi passiivista, mutta aina valmista

muuttumaan aktiiviseksi". (Ah, kuinka rakastettava radikaali! Hänenpä pitäisi lainata uudelta „Iskralta" tunnus: „vallankumouksellinen itsehallinto",— hän se osaisi siinä laulaa sellaisia aarioita, sellaisia aarioita...)... „on annettava mandaatit ainoastaan niille, jotka menevät ja päättävät hinnalla millä hyvänsä suorittaa kumouksen". Näettekö, mitä miehiä me olemme! No kuinka, emmekö olleet oikeassa, sanoessamme, että Parvus on kohdannut tuollaisen osvo-bozhdenijelaisen ja syleillyt häntä? että uusi „Iskra" on tarttunut kaunopuhujatilanherrojen kauniisiin sanasyötteihin?

„Proletari" № 20,
lokakuun 10 (syyskuun 27) pnä 1905

Julkaistaan „Proletari" lehdessä
tekstin mukaan